

de to Betingelser vare tilstede i dette Tilfælde. Det forekommer mig imidlertid, at dette ikke er holdbart, det forekommer mig, at de begge ere tilstede. Det er jo Obligationer med af Staten garanteret Rente, og de maa være ligesaa let realiserbare som andre garanterede Obligationer. Hvorvidt der ved dem opnaas noget almindeligt Statsformaal, er en Ting, som der kan disputeres om. Det kommer an paa, om man betragter det som et almindeligt Statsformaal ved saadanne Papirer at lette Kreditten, at bringe det lille Agerbrug op og søge at vække større økonomisk Liv paa det Omraade end det, som nu findes. Det skal jeg ikke nu komme ind paa, men jeg nævner det kun for at vise, at der ikke er nogen egentlig Uoverensstemmelse mellem Ministerens Betragtninger og de Betragtninger, der ere komne frem fra Fleres Side. Spørgsmaalet er kun: Hvad er almindeligt Statsformaal?

Jeg har pleiet de andre Aaringer at give en Oversigt over Forstjellen mellem Status, saaledes som denne fremgaar, naar Vædringsforslagene ved 2den Behandling ere vedtagne, og den, som foreligger efter det fremlagte Finantslovsforslag. Saa vidt jeg erindrer, er det altid sket ved 2den Behandling. Jeg ønsker dog iaar ikke at gjøre dette af den Grund, at der er saa store Spørgsmaal udsatte til 3die Behandling, ikke blot Spørgsmaal om Bevillinger, som ikke ere endelig behandlede hele Budgettet igjennem, Bevillinger, som gaa ud paa temmelig store Summer, f. Ex. alle de Bevillinger, der ere omtalte her idag om Opførelse af nye Toldlokaler, Sernbanelokaler, Postlokaler i Frederikshavn, og andre Bevillinger, som kunne medføre betydelige Forandringer i, hvad der i dette Dieblit vedtages, men ogsaa alle Bevillingerne paa § 26. En saadan Oversigt i dette Dieblit vilde derfor ikke være til nogen virkelig Nytte, og jeg skal derfor udsætte at omtale Finantslovsforslaget i Almindelighed til 3die Behandling.

Suel: Det er ikke min Hensigt at faste noget nyt Stridsæmne ind i Diskussionen — ellers vilde jeg ikke have begjært Ordet paa et saa fremrykket Tidspunkt — men blot i Anledning af de i Betænkningen indeholdte Bemærkninger om Livrenteanstalten og dens Virksomhed at rette et Spørgsmaal til den høitærede Finantsminister. Det vil nemlig erindres, at den høitærede Minister under

Finantslovens 1ste Behandling stillede i Udseende, at han mulig vilde fremkomme allerede i denne Samling med et Lovforslag angaaende Oprettelse af en almindelig Alderdomsforsørgelseskasse. Den høitærede Minister antydede ved samme Leilighed, at han vilde sætte denne i en vis Forbindelse med Livrenteanstalten, og at han mulig agtede at benytte endel af det store Overskud, som findes ved denne Anstalt, til at lade den paatænkte Anstalt træde i Live med. Det er nu ikke fordi jeg deler Anskuelse med den høitærede Finantsminister om denne Maade at ordne Sagen paa, at jeg ønsker, at Lovforslaget skal komme frem; thi jeg er af den Mening, at det vilde være uheldigt at sætte en saadan almindelig Alderdomsforsørgelseskasse i Forbindelse med den bestaaende Livrenteanstalt. Jeg tror, de have aldeles forskellige Formaal at realisere, og at det derfor ikke vilde være heldigt at administrere dem i Fællesskab. Ei heller kan jeg — og deri tror jeg, jeg er enig med særdeles Mange — billige den Anskuelse, at der er noget Berettiget i at tage af Livrenteanstaltens Overskud og anvende det til en Alderdomsforsørgelseskasse for Almuen. Dette, som det forekommer mig, noget kommunistiske Princip, vil der neppe blive givet Samtykke til fra dette Things Side ialtfald; thi at berøve den Stand, nemlig Embedsstanden, som Talen er om, dens Formue, om jeg saa maa sige, dens opsparede Formue, vilde være uretfærdigt i og for sig, men dobbelt uretfærdigt fordi denne Samfundsklasse ikke forveien er heldig stillet. Altsaa, det er ikke, fordi jeg tror, at de Deere, som den høitærede Finantsminister agter at nedlægge i et saadant Forslag, ville kunne gennemføres, at jeg ønsker, at Lovforslaget kommer frem; men ligesuldt vilde jeg anse det for særdeles heldigt, om der blev gjort det første Skridt til at løse denne efter min Overbevisning saa overordentlig vigtige Samfundsopgave. Jeg tror ikke, at det vil falde i den nuværende Finantsministers Lod at gennemføre en saadan Sag, men jeg tror, at han vil komme til at nøies med den ganske vist bestedne, men dog ligesaa forjættende Værelse at have gjort det første Skridt og taget Initiativet og lagt Noget tilrette, hvorpaa denne særdeles vigtige Samfundsbygning kunde opføres.

Da Ingen yderligere ønskede Ordet, var Forhandlingen sluttet.